

## ועדת שמות למקומות ציבוריים וסמלים

### נוהל קביעת שמות ורחובות

#### 1. כללי:

- א. בהתאם לסעיף 253א' לפקודת העיריות [נוסח חדש] ותקנות העיריות (מתן מספרים ושמות לרחובות וסימון בתים במספרים), תשל"א-1971, על העירייה לתת שם ומספר (לפי ההקשר) לכל רחוב, דרך, סמטה, כיכר, שכונה, גן ציבורי.
- ב. מועצת העירייה בישיבתה 873, 1/2019, מיום 9/1/2019, אישרה את הרכב הועדת שמות למקומות ציבוריים וסמלים למושב ה-15 (ט"ו).
- ג. הוועדה מורכבת מחמישה נבחרים ואנשי ציבור ובראשה יושב חבר מועצה. הוועדה תדון בנושאים הבאים:
  - ✓ קריאת שמות לרחובות, דרכים, כיכרות, שכונות, גנים ועוד.
  - ✓ קריאת מקום ציבורי על שם אישיות או שמיעת טענות בעניין שינוי שם של מקום ציבורי.
  - ✓ הנצחה באמצעות תרומה.
  - ✓ סמלים בעיר.
  - ✓ כל נושא אחר בענייני שמות וסמלים שיו"ר הוועדה ו/או ראש העיר ימצאו לנכון.
- ד. שמות הרחובות בישראל נקבעים על ידי ועדת השמות העירונית. ועדת שמות תמליץ למועצת העיר על שמות לרחובות ע"פ הצעות הציבור ובקשות להנצחה. ההצעות תועברנה למזכירות הוועדה וכל בקשה תידון בנפרד. תינתן עדיפות להנצחת סופרים, אנשי רוח, אישי ציבור בין לאומיים, ארציים ומקומיים, מנהלי בתי ספר ותיקים, רבנים, אישי תרבות ואומנות ודמויות מופת.
- ה. עבודת הוועדה: תעשה בהתאם לפקודת העיריות סעיף (235 א'). כמו כן, ועדה זו הינה ועדת רשות שהרכבה אושר במועצת העיר.

2. מטרת הנוהל: להגדיר מדיניות כללית וקריטריונים ברורים למתן שמות לרחובות, דרכים, סמטאות, כיכרות, שכונות, גנים ציבוריים, מבנים ציבוריים ו/או לשינויים בעיר נשר.

3. קריטריונים למתן שמות לרחובות: שמות הרחובות ייבחרו כשהם אחד מאלה:

#### א. יקירי האומה:

- ✓ ראשי היישוב ומנהיגיו.
- ✓ ראשי התנועה הציונית.
- ✓ נשיאים, ראשי ממשלות, שרים, רמטכ"לים, אלופים וכו'.
- ✓ שמות ואירועים הקשורים במאבק לעצמאות וביטחון: יחידות וארגונים שעסקו בשמירה והגנה על היישוב היהודי.

- ✓ סופרים, משוררים, אמנים ואנשי רוח ומדע לאומיים.
- ✓ חסידי אומות עולם.
- ✓ דמויות חינוכיות מן ההיסטוריה היהודית.

**ב. יקירי העיר נשר:**

- ✓ מייסדי נשר ו/או יקירי העיר אשר טבעו את חותמם בעשייתם הציבורית רבת השנים לטובת תושבי העיר.
- ✓ ראשי העיר נשר.
- ✓ אנשי ציבור, אשר מילאו תפקידים ציבוריים בולטים בהתנדבות בנשר בחיי החברה בתחומים שונים או אישים שתרמו או פעלו למען העיר בתחומים הראויים לציון מיוחד.
- ✓ קהילות, ערים, ישובים ואישים שיש להם קשר עם נשר.
- ✓ ערים תאומות.

**ג. שמות נוספים:**

- ✓ שמות מקומות גאוגרפיים – בארץ או בעיר.
- ✓ שמות אירועים היסטוריים של עם ישראל.
- ✓ שמות מן הטבע: הרים, נהרות, נחלים, אגמים, עצמים ופרחים.
- ✓ שמות מהתנ"ך, מהמשנה והתלמוד.
- ✓ שמות יחידות צבא ההגנה לישראל.
- ✓ שמות מעולם העשייה והמלאכה.
- ✓ כל שם אחר שיאושר בוועדה ברוב של שני שלישים מחבריה.

**ד. נפגעי פעולות איבה/תאונות דרכים וחללי צה"ל:**

- ✓ יונצחו באופן שונה ולא ברחובות או בכיכרות כגון: אנדרטות, גנים ציבוריים, מבני ציבור, אולמות תרבות וספורט וכדומה. הוועדה תבדוק כל מקרה לגופו ולפי הצרכים והיכולת של העירייה, בתאום עם המשפחות השכולות, יד לבנים ומשרד הביטחון.
- ✓ הוועדה תאפשר גם הנצחה במימון חלקי בתוך מקומות קיימים כגון פינת המשחק, פינת חי, ספסלים מעץ או מאבן, מלגות לסטודנטים ותלמידים.

**4. הענקת שם ביוזמה פרטית תמורת תשלום:**

- א. מדובר ביוזמה פרטית של תורמים המעוניינים להנציח את יקיריהם בקריאת אתר על שמם.
- ב. בקשה להנציח יוזמה פרטית בתרומה תחול על פרויקטים כמו גן משחקים, ספרייה, משחקייה וכו' ולא תחול על שמות של רחובות.



- ג. ההנצחה תיעשה בתאום של היוזמים והעירייה ובאישור הוועדה. ההנצחה תתבצע במימון חלקי של ההוצאות לאתר או בהערכת ההוצאות שהוצאו באתר קיים, זאת בהתחשב בתועלת ציבורית ובמיקומו של האתר.
- ד. ההנצחה תהיה חלק מפרויקט לרווחת הציבור.
- ה. עיצוב ותכנון אתר ההנצחה יקבע בתאום בין התורמים ובין מחלקת ההנדסה.
- ו. אופן ההנצחה יבוצע במתחם, על ידי הוספת שלט עם שם המונצח. גודל השלט ומאפייניו יהיו על פי הקריטריונים לשילוט שיקבעו על ידי העירייה.
- ז. במקרים חריגים בהם ההנצחה כרוכה בסכומי הוצאה ניכרים וכאשר נדרשת השתתפות העירייה בסכום זהה או דומה, תדון הוועדה שנית בשיתוף גזבר העירייה.
- ח. בהתחשבות בתועלת הציבורית ובמיקומו של הפרויקט, רשאית מועצת העיר לאשר מימון ו/או ביצוע חלקיים על ידי התורם והגדלת חלקה של העירייה.
- ט. כל ההמלצות המפורטות לעיל תהיינה כפופות לחוק הגנים הלאומיים, שמורות הטבע, אתרים לאומיים, אתרי הנצחה ולכל חוק אחר.
5. **אין לקבוע שם לרחוב על שם אישיות במקרים הבאים:**
- א. טרם חלפו 24 חודשים לפחות מיום פטירת האישיות. במקרים מיוחדים, ההחלטה לקבל את התקופה תתקבל ע"י שני שלישי מחברי הוועדה.
- ב. אדם שהורשע בעבירה שיש עימה קלון.
6. **הנחיות לוועדת השמות:**
- א. כל הנצחה תיעשה לאחר חתימה בהסכם עם העירייה, לתחזוקה שוטפת ובכל עניין רלוונטי אחר.
- ב. הימנעות מכפל שמות: כל שם יופיע בעיר פעם אחת בלבד (חריגים באישור שני שלישים מחברי הוועדה ובנסיבות מיוחדות) ולפיכך אם ניתן לשכונה, רחוב, אתר או מוסד ציבורי לא יינתן שוב לאחד מאלה.
- ג. יש להימנע, ככל הניתן, ממתן שמות דומים, כגון: יפתח - יפתח הגלעדי, גדעון - גדעון בן יואש וכד'.
- ד. ניסוח השם לזכר אדם או משפחה ייקבע ע"י הוועדה בלבד.
- ה. בהחלטותיה תביא הוועדה בחשבון, ככל האפשר, את מידת התאמת השם לאזור מסוים המאוכלס באוכלוסייה הומוגנית.
- ו. לשם נוחות והתמצאות, רצוי לקבוע, ככל האפשר, לרחובות שבאזורים השונים בעיר שמות שיש ביניהם קשר רעיוני או נושא משותף.
- ז. הוועדה רשאית להנציח שני בני זוג בשם של מקום ציבורי אחד, בכפוף להסכמת בני המשפחה.

ח. העירייה רשאית לפנות אתרי הנצחה אשר אינם מטופלים או מהווים מפגע.

**7. אופן הפנייה:**

- א. כל אדם/גוף המעוניין להגיש בקשה יפנה באמצעות טופס ([נספח א'](#)) שימצא באתר האינטרנט של העירייה. הטופס יועבר לוועדה. כל הצעה תוגש כחומר מודפס/מקוון, תלווה בהנמקות והסברים, העתקי תעודות ומסמכים, כולל דברי רקע על השם המוצע.
- ב. רכז הוועדה יעדכן את הפונה.
- ג. פנייה חוזרת לוועדה - במידה ובקשה נדחתה יש ליידיע את המבקש כי ניתן לפנות בפנייה חוזרת לוועדה בתנאי שלמבקש יש מידע רלוונטי חדש שלא היה ידוע לוועדה בזמן החלטתה.

**8. זימון להופעה בפני הועדה:**

- א. בני משפחתו של האישיות, אותה מעוניינים להנציח, יוזמנו לדיון בוועדה ובמועצת העיר.
- ב. בזימון יירשם כי ככל שהם מסכימים כי הרחוב/המקום הציבורי ייקרא על שם האישיות, רשאים הם להודיע על כך בכתב ואז לא יהיה צורך בהתייצבותם לדיון. עוד יצוין במכתב, כי במידה ולא הודיעו כל הודעה ולא הגיעו לדיון שזומנו, יראו בכך הסכמתם המפורשת לקריאת הרחוב על שם האישיות.

**נספח א' – טופס בקשה לוועדת שמות למקומות ציבוריים וסמלים**

תאריך: \_\_\_\_\_

לכבוד

עיריית נשר

בדוא"ל – [l.h@nesher.muni.il](mailto:l.h@nesher.muni.il) או בפקס 04-8212116 לידי ליאור האס, עוזר ראש העיר.

**הנדון: בקשה לקריאת שם לרחוב/מקום ציבורי**

- קריאת שם לרחוב/מקום ציבורי תעשה רק בהתאם לנוהל קביעת שמות ורחובות.

**1. כללי:**

שם המבקש/ת: \_\_\_\_\_

כתובת: \_\_\_\_\_ דוא"ל: \_\_\_\_\_

טלפון נייד: \_\_\_\_\_

**2. פרטים על השם המבוקש:**

שם המנוח/ה: \_\_\_\_\_

תאריך לידה: \_\_\_\_/\_\_\_\_/\_\_\_\_ תאריך פטירה: \_\_\_\_/\_\_\_\_/\_\_\_\_

- הבקשה לא תידון בטרם חלפו 24 חודשים לפחות ממועד הפטירה, למעט מקרים חריגים

בנסיבות מיוחדות – במידה ומדובר במקרה חריג יש לצרף מכתב הסבר

ארץ לידה: \_\_\_\_\_ שנת עלייה (במידה ורלוונטי): \_\_\_\_\_

מועד התיישבות ותקופת פעילות/ה בעיר נשר: \_\_\_\_\_

הקשר של המבקש/ת לנשוא הבקשה: \_\_\_\_\_

**3. נימוקים לבקשה (מומלץ לצרף מכתב וחומר עזר התומך בבקשה):**

---



---



---

**4. פעילות ציבורית, התנדבותית או אחרת בנשר - יש לציין מועדים, תקופות ושונים (יש לפרט את**

**הפעילות הציבורית הבולטת שנעשתה בהתנדבות והשפיעה על חיי החברה בנשר):**



---

---

---

---

5. תפקידים שמילא/ה:

---

---

---

6. פעילות ארצית, לאומית או אחרת בארץ ובחו"ל:

---

---

---

7. מצורפים לבקשה זו:

א. אישורים: \_\_\_\_\_

ב. מכתבי המלצה מטעם אנשי ציבור שאינם קשורים משפחתית למונצח/ת:

---

---

ג. פרסומים על המנוח/ה: \_\_\_\_\_

8. האם קיימת הנצחה אחרת של המנוח בנשר או במקום אחר? (נא לפרט איפה ומה נקרא על שם

המנוח/ה):

---

---

9. האם קיימים רחוב ו/או הנצחה אחרת בנשר על שם קרובי משפחה של המנוח/ה? (נא לפרט):

---

---

חתימת המבקש/ת: \_\_\_\_\_

**נספח ב' – סעיף 235א' לפקודת העיריות [נוסח חדש]**

**קריאת שמות של מקומות ציבוריים ושינויים (תיקון מס' 78) תשס"ב-2001 (תיקון מס' 86) תשס"ד-2003**

235א. (א) בסעיף זה –

”בן משפחה” – בן זוג, ילד, הורה, אח או אחות, נכד או נכדה, ניין או נינה;  
 ”מקום ציבורי” – דרך, רחוב, סמטה, כיכר, שכונה, גן ציבורי, או חלק מהם.

(ב) העיריה לא תקרא מקום ציבורי על שם של אישיות, אלא אם כן זימנה מועצת העיריה את בני משפחתו של האישיות, שניתן היה לאתרם במאמץ סביר, להופיע לפניו או לפני ועדה שקבעה, ולהשמיע את טענותיהם.

(ג) העיריה לא תשנה שם של מקום ציבורי, אלא אם כן התקיימו כל אלה:

(1) הודעה על הכוונה לשנות את שם המקום הציבורי התפרסמה בעיתון, במשרדי העיריה ובמקום ציבורי הנוגע בדבר, חודש לפחות לפני הדיון במועצת העיריה על שינוי השם; הפרסום בעיתון יהיה כאמור בסעיף 1א לחוק התכנון והבניה, תשכ”ה-1965, בשינויים המחויבים;

(2) מועצת העיריה אפשרה לנציגות המקום הציבורי או לנציגות הדיירים המתגוררים סמוך למקום הציבורי, לפי הענין, להופיע לפניו או לפני ועדה שקבעה, ולהשמיע את טענותיה;

(3) היה שם המקום הציבורי, שאותו מתכוונים לשנות, שם של אישיות, או היה השם המוצע למקום הציבורי שם כאמור – זימנה מועצת העיריה את בני משפחתו של האישיות, שניתן היה לאתרם במאמץ סביר, להופיע לפניו או לפני ועדה שקבעה, ולהשמיע את טענותיהם;

**(תיקון מס' 86) תשס"ד-2003**

(4) בכפוף להוראות פסקה (3), היה שם המקום הציבורי, שאותו מתכוונים לשנות, שם של אחד מגדולי האומה או שם שהוא בעל משמעות דתית, לאומית או ממלכתית ובני משפחתו של האישיות התנגדו או לא אותרו – אישרה הממשלה או ועדת שרים שהממשלה הסמיכה לכך, את שינוי השם בתוך 60 ימים מיום קבלת הודעת המועצה על כוונתה לשנות את השם; לא החליטה הממשלה או ועדת שרים שהממשלה הסמיכה לכך בתוך 60 הימים, רואים אותה כאילו נתנה את הסכמתה לשינוי;

(5) ההחלטה לשינוי השם התקבלה ברוב של שני שלישים מחברי המועצה.

(ד) הושמעו טענות, לפי סעיף זה, לפני ועדה שקבעה מועצת העיריה, תביאן הועדה לפני המועצה, יחד עם המלצותיה.

**נספח ג' - תקנות העיריות (מתן מספרים ושמות לרחובות וסימון בתים במספרים), תשל"א-1971\***

- בתוקף סמכותי לפי סעיפים 223 ו-247 לפקודת העיריות, אני מתקין תקנות אלה:
1. בתקנות אלה –
    - "בית" – לרבות שטח קרקע אשר יועד להקמת בית בתכנית מיתאר;
    - "שינוי" – לרבות ביטול, החלפה והמרה;
    - "שר" – שר הפנים או מי שהוא הסמיך לכך;
    - "תכנית" – תכנית מיתאר שאושרה לפי חוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965.
  2. (א) עיריה תתן מספר לכל רחוב תוך 90 יום לאחר תחילתה של תכנית מיתאר מאושרת אשר בה מצויין הרחוב.
    - (ב) לאחר הקמת המבנה הראשון ברחוב רשאית העיריה, בנוסף לאמור בסעיף קטן (א), לקבוע שם לרחוב.
      - (ג) כל רחוב הנושא מספר יקבל שם אחד בלבד.
      - (ד) לא יינתן שם אחד או חלק ממנו לשני רחובות או יותר.
  3. עיריה תקבע מספרים לבתים תוך 90 יום לאחר תחילתה של תכנית מיתאר מאושרת אשר בה מצויינים הבתים, בשים לב להוראות אלה:
    - (1) כל כניסה לבית, אף אם הוא עתיד להיבנות, תשא מספר נפרד;
    - (2) בית הגובל בשני רחובות או יותר ישא מספר בכל רחוב;
    - (3) בתים הבנויים בצדו האחד של הרחוב ישאו מספרים זוגיים; בתים הבנויים בצדו השני של הרחוב ישאו מספרים לא זוגיים.
  4. בוטל שם רחוב אין לחזור ולתיתו לרחוב אחר לפני עבור חמש שנים מיום שבוטל השם, אלא באישור שר הפנים.
 

הגדרות
  5. רחוב שחולק תתן העיריה מספר לכל חלק ממנו ורשאית היא לתת שם לכל חלק ממנו.
 

מתן מספר ושם לרחובות
  6. (א) שלט הנושא את שם הרחוב יותקן על כל בית המצוי במפגש הרחוב עם רחוב אחר.
    - (ב) לא היו ברחוב בתים הבנויים במפגש רחובות, יותקן השלט על עמוד אשר יוצב בפנינת הרחוב ועל אחד הבתים ברחוב.
  7. עיריה רשאית לשנות מספר ושם של רחוב בחודש אוקטובר של כל שנה בלבד.
 

מתן מספרים לבתים
  8. (א) עיריה תודיע לשר תוך 10 ימים על מתן מספר ושם לרחוב על שינוי מספר ושם של רחוב ועל קביעת מספרים לבתים ברחוב.
    - (ב) הודעה בדבר קביעת מספר לבית תכלול את מספר ושם הרחוב אליו פונה הכניסה הראשית של הבית.
  9. עיריה אשר ביום תחילתן של תקנות אלה היו מצויים בתחומה רחובות שאין להם מספרים, או שחלה לגבי תחומה תכנית שמצויינים בה רחובות כאמור, תתן מספרים לאותם רחובות, ולבתים המצויים בהם, תוך 90 יום מיום תחילתן של תקנות אלה.
 

מתן מספרים ושמות לרחובות ובתים קיימים
  10. אין בתקנות אלה כדי לגרוע מתקפם של חוקי עזר שהתקינו עיריות בדבר מתן
 

שימור דינים

\* פורסמו ק"ת תשל"א מס' 2670 מיום 4.3.1971 עמ' 620.  
תוקנו ק"ת תשל"ה מס' 3289 מיום 6.2.1975 עמ' 811 – תק' תשל"ה-1975.



מספרים ושמות לרחובות וקביעת לוחיות מספר בבנינים, ובלבד שתכניות למתן שמות ומספרים לרחובות אשר הוכנו בהתאם לחוקי עזר האמורים יותאמו לאמור בתקנות אלה.  
11. לתקנות אלה ייקרא "תקנות העיריות (מתן מספרים ושמות לרחובות וסימון בתים במספרים), תשל"א-1971".